

Anyák napja

Újkeletű ünnepeink között a legkedvesebb az anyák napja. Arra emlékezni, akinek a legtöbbet köszönhetjük, az életünket! Amikor azt a szót halljuk: édesanya, a szeretet jut eszünkbe. A feltétlen szeretet, amely akkor is árad felénk, ha nem vagyunk szeretetre méltóak.

Ahogy minden édesanyának a legnagyobb kincse a gyermeke, úgy a gyermeknek is a legfőbb menedéke az édesanya. Magam őszülő fejjel is megélem ezt az élményt. Sok mindent megpróbáltam az életbe, sok helyre eljutottam, sokszor fogtam kockázatos vállalkozásba, de bármilyen nehéz is volt az életem, soha nem kételkedtem abban, hogy a Cserhát hegyei között édesanyám most is értem imádkozik. Féltése, aggodása, mint egy védőernyő távol tartja tőlem az ártó szándékot, s nem érhet olyan kudarc, szegény, hogy ő ne öleljen magához, ha megverten hazatérek. A mai napig olyan jó hazajönni, de nem a ház, a porta vonz. Amint feltekintek az udvarba, az Ő alakját keresem, a szemének meleg pillantását. Tudom, hogy a Jóisten nagyon szeret engem, mert nekem adta a legjobb Édesanyát, akin keresztül megtapasztalhatom a krisztusi szeretet lényegét.

Tudom, ezzel az érzéssel nem vagyok egyedül. Herencsényben és szerte a világban, ez az anyagyermek viszony a szerencsés emberek legnagyobb kincse. Becsüljük meg mindannyian – kicsik és nagyok – édesanyánkat, ha megtehetjük, minden nap öleljük magunkhoz, ha távol sodort az élet tőle, minden nap jusson eszünkbe. Ajándék minden perc számunkra, amit vele tölthetünk, s ha már meg kellett térnie az Örökkévalóhoz, merítsünk erőt az emlékéből!

Pekár István

A Herencsényi Palóc Búcsú programja 2008. július 5. szombat

9.00 – Gyülekező Herencsény központjában.

Herencsény Balassagyarmat felől a Szügy–Mohora–Cserháthaláp–Cserhátsurány útvonalon közelíthető meg. A Hatvan–Salgótarján útról a 26-os kilométerkő közelében Hollókő irányába forduljunk, majd Alsótoldon Mohora felé, balra kanyarodjunk. Cserhátszentiván után érjük el a falut.

10.00 – A búcsúsok üdvözlése, a menet elindul a Gyürki-hegyre.

Kérünk mindenkit, hogy ha egészsége engedi, együtt vonuljunk fel a kereszthez. A falvakból érkezett szervezett csoportok a herencsényiek után egymást követik. Az egyes falusi csoportokban elől haladnak a népviseletben öltözöttek, utánuk a civil ruhások. Azok a vendégek, akik egyéni program szerint érkeztek, az egyes falvak civil résztvevői közé állnak. A vonulás útvonala 2,9 kilométer.

11.00 – Szabadtéri ünnepi szentmise a Palócok Vigyázó Keresztje előtt.

A misét **Beer Miklós** váci megyéspüspök celebrálja, ünnepi beszédet mond **Csáky Pál**, a szlovákiai Magyar Koalíció Pártja elnöke, és megyénk képviseletében **Becsó Zsolt**, a Nógrád Megyei Önkormányzat elnöke. Megtisztelik rendezvényünket magyarországi és szlovákiai egyházi és társadalmi személyiségek, országgyűlési képviselők, európai parlamenti képviselők.

A mise során a palóc falvak népviseletes küldöttei egy hitünkért, nemzetünkért, palócságunkért elmondott könyörgés mellett – a közössükből hozott – virágot, vagy amennyiben az elmúlt években nem vettek részt a Palóc Búcsún, egy marék földet helyeznek a kereszt tövéhez. A szentmisét követően a szervezetek, egyesületek képviselői és magánszemélyek is elhelyezhetik koszorújukat.

Ebédszünet – Ismerkedés a palóc népi konyha remekeivel

15.00: Néptáncgála – A Dűvő Együttes és a Nógrád Táncegyüttes fergeteges műsora – Az Igriczek Együttes koncertje – Egyéb hagyományőrző programok

21.00: Fialok fáklás felvonulása a hegyre.

Tábortüzek között tárogatózene az alkonyatban.
Szabadtéri bál – Tűzijáték

Gyermeknapra – pedagógusnapra

Vannak az életünkben személyek, akik emléke erősen a lelkünkbe vésődik, életünk végéig elkísér. Ilyenek családjaink tagjai, kedves rokonaink, szomszédaink, és egykori tanítóink. Május utolsó vasárnapján a gyerekekre, június első vasárnapján a pedagógusokra emlékezünk.

Barát István: (a 40-es években járt iskolába)

Liszkón jártam iskolába az 1940-es években. Akkoriban nagyon sok gyerek volt, összevont osztályba jártunk negyvenen. Úgy szerettük egymást, mint a testvérek, jóban-rosszban összetartottunk. Szörényi Ilona, Károlyi Gizella, Major István és Géczy Imre tanított bennünket az írásra, olvasásra, számolásra. Tiszteltük és szerettük őket, pedig a rosszalkodásért akkoriban verés vagy körmös járt. Ha nem tanultuk meg a leckét, bezártak bennünket, nem mehettünk haza csak este. Imádsággal kezdtük a napot, majd hátra tett kézzel kellett ülnünk a padban, és együtt ismételtük hangosan az 1x1-et a kockás füzet hátáról nézve. Meg is tanultuk jól! Délben is imádkoztunk, és a tanítónak „Dícsértesség”-kel köszöntünk.

Bartus Jánosné Baráth Rozália: (a 60-as években járt iskolába)

Nekem nagyon jó emlékeim vannak az iskoláról, az egész osztályról, a tanárainmról. Osztályfőnökömet, Katuliné Erzsike nénit szerettem a legjobban, pedig nagyon szigorú volt hozzánk. Igaz, nem volt jó érzés, ha megfenyítették, de utólag visszagondolva, ez csak hasznunkra vált. Így volt jó! Szívesen emlékszem elsős tanító nénimre, akit Kerekes Katalinnak hívtak, és Magos Jenőnére is.

Dropka Péterné Bendiák Mónika: (80-as években járt iskolába)

Két tanítóm is eszembe jut, akikről sok szeretetet, odafigyelést kaptam. Alsóban Majdáné Kovács Katalin tanított, és az alacsony létszám miatt összevont osztályba jártam. Sokáig visszalátogattam Kati nénihez, mert mindig nagyon segítőkész

volt. Felsőben Cserhátsurányban egy nagyon összetartó osztályba kerültem. Csonka Gábor tanár úr lett az osztályfőnököm, aki még ma is ott tanít. Szívesen emlékszem a nyársalásokra, amiket a háza kertjében szervezett nekünk. Mindkét tanítóm szigorú és következetes volt, de ezt mi természetesnek is vettük. A követelményeket tiszteletben tartottuk, és megpróbáltunk megfelelni. Bennünket nem az ellenkezés, az ellenállás hajtott, amire kértek, azt megcsináltuk. Mostanában valami nagyon megváltozott.

Pekár István: (a 60-as években járt iskolába)

Ahogy öregszem egyre gyakrabban jutnak eszembe régi tanítóim. Közel húsz évet jártam iskolába, de legerősebben az általános iskola emlékei élnek bennem. Ma is előttem van az első nap, amikor beléptem az osztályterembe, és Dropka Istvánné tanító néni a gondjaiba vett. Riadtan dobogó szívem hamarosan megnyugodott, és minden nap örömmel mentem az iskolába.

Jövőre nálunk lesz!

Országos búzaszentelés Kerekegyházán

Bíró Lászlónak, a Kalocsa-Kecskeméti főegyházmegye segédpüspökének részvételével rendezték április 27-én, Kerekegyházán az országos búzaszentelést. A búzaszentelés szokása több ezer évre tekint vissza. A keresztények mintegy

Hálatelt szívvel gondolok Bacskó Józsefnek, aki Katulin Mária néven törekény lányként először állt osztályunkban a katedrán. Szemből jóindulat, bátorítás, biztatás áradt, ezt ritka találkozásaink alkalmával pillantásában a mai napig felfedezem. A jóra törekvést ő erősítette fel bennem.

Akkoriban még bizony gyakran elcsattant egy-egy pofon. Nekem legtöbbször Katulin István nyakleveseit kellett megtapasztalnom, de így utólag úgy gondolom, hogy még többet is megérdemeltem volna. Gyakran eszembe jut, hogy hány órát töltött azzal délutánjaiból, hogy fizika, matematika, történelem versenyekre készítsen fel minket. Hányszor kísért el a számunkra oly távolinak tűnő gyarmati, tarjáni utakra, vagy ha nem ért rá, eljött az induló buszhoz, hogy még néhány biztató, nyugtató szót mondjon. Ő adott nekem ambíciót, akaratot, jó értelemben vett többre vágyást. Sorolhatnám még a neveket, de véges a lap terjedelme. Túl életem delén behunyom a szemem, és újra látom magam kisgyermekként, és kedves tanítómat fiatalon. A torkomban egy gombóc támad, s arra gondolok, hogy amit elértem azt nekik köszönhetem, amit elmulasztottam annak az én restségem az oka.

A Jóisten áldja meg mindannyiukat!

rendszerelváltás után Kurucz Miklós, a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezetője elevenítette fel, vitte ki ismét a határba, a templomokba szorított szokást, évről-évre országos búzaszentelő körmenetet szervezve. Az esemény a sajtó számára sem érdektelen, tucatnyi tv-, rádiószerkesztő, újságíró tudósít róla. Mindezen túl sok érdeklődő érkezik az ország távolabbi vidékeiről is.

Mi köze mindehhez Herencsénynek? Jövőre kis falunk ad helyet az országos búzaszentelőnek, a közel húszéves eseménysorozat révén ismét a szélesebb közvélemény érdeklődésébe kerülünk. 2009. ápri-

lis 26-án a mi határunkban szárba szökkenő búza megáldásával kéri Magyarországot népe a Teremtőt, hogy segítse szántóvetőinket gazdag aratásra.

Miként jutottunk Kurucz Miklós érdeklődési körébe? Természetesen a Palóc Búcsú révén, a sajtóból értesült szép ünnepünkről, és egy évvel ezelőtt keresett meg, hogy vállalnánk-e a szép feladatot. Örömmel mondtam igent, és a kekegyházi eseményen, mint díszvendég mutattam be Herencsényt, és hívtam meg a jelenlévőket a jövő évi búzaszentelőre. Időközben Beer Miklós, váci megyéspüspökünk ér-

tesülve vállalásunkról, ígéretet tett arra, hogy a már hagyományos Palóc Búcsúnk mellett örömmel vesz részt a búzaszentelő szentmisén és a körmeneten is.

pekár

Újra járható a sipeki gyalogút

Néhány évtizede még jól látható, alaposan kitaposott gyalogút vezetett Nógrádsipekre. A gyalogláshoz szokott embernek alig egy-két órással volt a séta. Szemetszög végétől a cserneki földúton érték el a Cserneki-árkot, amelyet a sipeki mélyárkoknak is szoktak nevezni. Valószínűleg itt a falu legnagyobb vízmosása, a legmélyebb és legmagasabb pontja között közel negyven méter a különbség.

A Cserneki-árok Kiserdő felőli oldalán öreg fűzek, majd akácok árnyékában haladt a gyalogút, amelynek mára már a nyoma sem maradt. Véglegesen eltűnt az a forrás is, amely a cserneki hídtól körülbelül százötven méterre a szántóföldön, az árok szélétől mintegy húsz méterre fakadt. Ma már csak néhány nedvességkedvelő növény – mezei zsurló, más éven guzsajka, illetve néhány lapuféle – jelzi a helyét. Talán egyszer lesz rá időnk, hogy megkeressük és kitisztítsuk az egykor kedvelt forrást, amelyet valamikor a nyolcvanas években temettek be a nagy földművelő gépek.

Május 17-én öt rimóci és sipeki férfi kelt útra *Beszkid János* és *Szita Zoltán* vezetésével, hogy végigjőjjenek az egykori gyalogúton. Az ötletük volt, hogy a Rimóci Kőkeresztől a Palócok Vigyázó Keresztjéig készüljön egy zarándok ösvény,

hogy őseinkhez hasonlóan gyalog kereshessük fel egymást. Ők már tavaly is így érkeztek a Palóc Búcsúra, s viszonzásként elvárják, hogy mi is meglátogassuk őket évente legalább egyszer.

Reggel hét óra körül indultak a rimóci Kobak Egyesület tagjai, negyed kilenckor csatlakoztak hozzájuk a sipekiek, és tíz óra után pár perccel már a Fonóban voltak. A két falu határát jelző hegygerincig eljűnk ment *Bendiák Csaba*, *Barkó Bálint* és *Pasqualini Ernő*, ők kísérték be a faluba a vendégeket. A Fonóban *Jusztin Józsefné* polgármester vezetésével *Tácsik Jánosné*, *Dropka József* és felesége, *Bartus Mihályné*, *Ambrózi Erzsébet*, *Barkó Józsefné*, *Kiss Sándorné*, *Vraskó István* és *Perjési Attila* várta finom pálinkával és pörkölttel a hosszú gyaloglás ellenére is friss és vidám társaságot. A vendégek poggyászából a motorfűrész, balta, csákány és bozótvágó kések mellett házi borok is előkerültek, amit mi *Tácsik Jani* bácsi kiváló váras-hegyaljai borával viszonztunk, és egyáltalán nem vallottunk szégyent vele.

A kellemesen eltöltött órák után vendégeink koradélután indultak vissza, de még nem haza siettek, hanem a herencsényi szakasz kitisztításához fogtak. A munkából

Vraskó István és jómagam is kivettük a részünket. Most már elmondható, hogy újra járható az egykor nevezetes gyalogút, amelyen a sipekiek szerint lovas kocsi is végig mehetett. Most már csak gyalog vállalkozhatunk az útra, de ez is eredmény. Még néhány órás munkára lesz szükségünk, hogy az árkon átvezető szakaszt kiszélesítsük, lapáttal, csákánnyal egy félméteres ösvényt vágjunk a meredek rézsú oldalába. Ugyancsak fontos egy 4–5 méteres bozotos szakasz kiszélesítése, akkor traktoros szárzúzóval kifogástalan dűlőutat készíthetünk.

A rimóci és sipeki barátainktól este hatkor köszöntünk el a Paskom tetején, ahonnan lepillantva az Ipoly irányába, jól látszik vendégeink falvain kívül Varsány és Szécsény is.

Köszönjük a nemes ötletet, a fáradozást, viszontlátásra a Palóc Búcsún!

pekár

Hősi halottaink

Május utolsó vasárnapja a magyar hősök napja is. Azoké a fiatal férfiaké, akik a hazájukért adták az életüket. Bizonyára nem vágytak erre az áldozathozatalra, de a sors mártírokká emelte őket. Sokáig nem volt szabad ünnepelnünk, és közben el is szoktunk attól, hogy emlékezzünk rájuk. Nem szabad elfelednünk őket, mert ha mi nem tiszteljük azokat, akik az életüket áldozták értünk, miként várhatjuk el mások tiszteletét!

Szedlák János

Herencsényben született 1918-ban. Mint a korabeli herencsényi fiatalok, ő is földműveléssel foglalkozott. Huszonnégy éves korában, 1942-ben vette feleségül Hering Máriát. Házasságából egy kislány született. Jánosnak még házassága évében be kel-

lett vonulnia katonai szolgálatra, majd hamarosan kivitték a frontra, a Don-kanyarba. Halálát az aknavetőjük felrobbanása okozta, nem csak ő, de az egész szakasz meghalt. Századosa Szandavári Jenő, akihez baráti szálak fűzték, az orosz támadás során légnyomást kapott. Amikor magához tért, azonnal keresni kezdte a barátját, de már csak a holttestét találta meg. A háború befejeztével került haza, de képtelen volt Szedlák János családját felkeresni, és a lesújtó hírt velük közölni. Ismerőse-barátja, Bódi Béla vállalta, hogy eljön Herencsénybe, és a tragikus eseményről beszámol.

Tácsik Bálint

A kullancsoknak világszerte 800 fajuk fordul elő, ebből hazánkban 42 él. Életük során két vagy három gazdaegyedből táplálkoznak. A vérszívást szipókájukkal végzik. A gazda bőrére érzéstelenítő, hámlódó nyálat köpnek, ezért nem fájdalmas a kullancs csípése.

A Kárpát-medencében leggyakoribb a közönséges kullancs (*Ixodes ricinus*), amely a vérszívás során **Lyme-kórt, vírusos agyhártyagyulladást**, és más fertőzéseket is terjeszthet az emberre. Közép-Európában a *Dermacentor reticulatus* különösen a **tularémia** kórokozójának terjesztése miatt veszélyes, de ez a kullancs felelős a **kutyababesiosisáért** is.

Jellemző a kullancsokra, hogy a direkt napfényt gyűlik, nem csípnek olyan helyre, amelyet a nap-sugár közvetlenül ér. Az emberre jutott kullancs a ruhán, majd a bőrön észrevétlenül haladva a vérszíváshoz kedvező helyet keres az emberi testen. Gyakran a hajban, a fülek mögött, a végtagok hajlataiban állapodik meg.

A legtöbb kullancs emberi kórokozókat nem hordoz. Ha a kullancs mégis fertőzött, akkor is kicsi az esélye annak, hogy a kórokozók már a vérszívás kezdeti szakaszában a sebbe jussanak. Olykor azonban mégis súlyos következményekkel járó fertőzéseket, pl. **Lyme-kórt vagy vírusos agyvelő- és agyhártyagyulladást** (kullancsencephalitist) terjesztenek emberre.

Sokan teszik fel a kérdést, miért nem irtják a kullancsokat? Csak óriási környezeti károkozással lehet a kullancsokat kiirtani, akkor is csak rövid időre. Egy-egy nyaralóközösség területét permetezéssel átmenetileg mentesíthetjük a kullancsoktól. A madarak és a kisemlősök néhány hónap alatt behurcolják a kullancsokat. Ősszel gyűjtsük össze az avart, ezzel csökkentjük a kullancs áttelelési esélyét. Kertünkben csökkentünk

Vigyázat, kullancs!

a talajtakaró növények arányát. Minél nagyobb a benapozott terület, annál kisebb lesz a kullancsnevelés. Minél szebb, zsúfoltabb a kertünk, annál több lesz a kullancs.

A kullancscsípés megelőzésére legjobb módszer a bozótos területek kerülése. A kora reggeli órákban több, a szárazabb időszakokban kevesebb a támadó kullancs. Április–július a legveszélyesebb időszak. Ha csak lehet, nadrágban kertészkedjünk és menjünk kirándulni. A nadrágot tűrjük be a zokni alá. A trikónkat tűrjük a nadrágba. Hosszú hajúak fogják össze a hajukat, viseljék kontyban, vagy sapka alá tűrve.

Bár sokan hiszik, hogy a különféle szagos termékek fogyasztása (fokhagyma, pálinka, B-vitamin) megvéd a kullancscsípéstől, tudományos vizsgálatok ezt eddig cáfolták. Rovarriasztók csak nagyobb (30–50%-os) koncentrációban hatásosak, így viszont már némi kockázatot jelentenek, hányás, fejfájás előfordulhat.

A kullancsok számát alapvetően befolyásolja az időjárás és a vadállomány nagysága. Minél több nagyvad van az erdeinkben, annál több kullancsral kell számolnunk.

A kullancs eltávolítása

A Lyme baktérium a kullancs potrohában (gyomrában) található legnagyobb számban, és így minden olyan manipuláció, ami a kullancsot öklendezésre készíti, vagy a gyomor összenyomásával jár, növeli a fertőződés kockázatát. A patikában kapható kullancscsipesz jól használható. Nem javallják a krémek használatát, mert a légzőnyílásokat elzárja és a fulladozó kullancs kínjában fertőzött nyálat injekcióz a megtámadott élőlénybe.

A kullancs által terjesztett betegségek közül legritkább, de a leg súlyosabb kullancs által terjesztett fertőzés a **vírusos agyvelő- és agyhártyagyulladás (kullancsencephalitis)**. A fertőzés főleg a nyugat-magyarországi területeken fordul elő, de gyakori Nógrádban, Hevesben és Borsodban is. A betegség a csípés után egyhetes lappangási idővel, lázzal indul. Ezt követően alakulnak ki az idegrendszeri tünetek. Esméletlenség, bénulások léphetnek fel, melyek akár halálhoz is vezethetnek. A betegség megelőzésére előlt vírust tartalmazó, aktív védőoltás áll rendelkezésre.

A **Lyme-betegség (Lyme borreliosis)** nevét egy amerikai kisváros-

ról kapta, ahol ízületi-gyulladás járványt észleltek. A legelső tünet általában a csípés körül megjelenő, legalább 5 centisre megnövő, többnyire ovális alakú bőrpír. Lappangási ideje egy naptól 3 hónapig terjed, leggyakrabban egy hét. Többnyire alig viszket, nem fájdalmas. Amennyiben a csípést követő két héten belül láz, szédülés, fejfájás, izomfájdalom mutatkozik, feltétlenül forduljunk orvoshoz

A betegség tünete lehet még:

- arcidegbénulás lép fel.
- a fülcimpa vagy az emlőbimbó megduzzad, liláspiros lesz, de

nem fáj, és a duzzanat egy hétnél tovább tart.

- szívritmus-zavar jelentkezik.
- ízületi, izomfájdalom vagy komoly fáradékonyság lép fel.

A betegség antibiotikumokkal gyógykezelhető. Állatokban, főleg kutyákban a betegség az emberen leírtak szerint alakul, fő tünet az ízületi-gyulladás.

Kutyákban az utóbbi években jelent meg környékünkön a **babesiosis**. A kullancsok által terjesztett betegség tünete, hogy az állat vizelete „véressé”, vagy csokoládébarnává színeződik. Kóroko-

zója *Babesia canis*, a kutya vörösvértestjeiben élősöködik. A betegség lappangási ideje 2–20 nap. A betegség magas lázzal (akár 42°C), elesettséggel, étvágytalansággal, fáradékonysággal jár. A parazita által szétrobbantott vörösvértestekből kiszabaduló vérfesték (haemoglobin) a vesén keresztül kiválasztódva a vizeletet véresre, csokoládébarnára színezi. Ha a beteget nem kezelik, néhány nap alatt elhullik.

Szerencsére ma már rendelkezésre állnak olyan gyógyszerek, melyek gyógyulást eredményeznek, de csak abban az esetben, ha a kezelés még a betegség kezdeti stádiumában megtörténik. Ezért az első tünetek jelentkezésekor haladéktalanul forduljon állatorvoshoz!

Dr. Hegedűs Szilárd

Foci 2008 tavasz

A Herencsény SE tavaszi labdarúgó mérkőzései:

2008. március 23.

Ipolytarnóc–Herencsény SE: 0–2 (0–1)
Ipolytarnóc, 100 néző, góllövő: Bobák, Magyar

Jó: Magyar, Magos, Tácsik, Kalmár, Bobák

A herencsényi csapat sok helyzetet dolgozott ki, abból mind két félidőben értékesített egyet. Az ipolytarnóciak részéről nem nagyon került veszélybe a herencsényi kapu, összeségében reális eredmény született.

2008. március 30.

Herencsény SE–Ipolyvece: 9–2 (6–0)
Herencsény, 150 néző, góllövő: Bobák 3, Holes, Veszelka, Juszti P. 2, Magyar, Szilfai

Jó: Keresztúri, Juszti P., Bobák, Holes, Magyar, Magos

Parádésan játszott a herencsényi csapat az igen jó erőkből álló vendégek ellen. A második félidőben öt kezdő játékos lecserélése egy picit visszavetette a csapatot, de a cserék is becsülettel küzdöttek.

2008. április 05.

Mohora Unicum–Herencsény SE: 2–1 (1–0)

Mohora, 80 néző, góllövő: Juszti P., kiállítva: Juszti P., Magyar 90. percben

A herencsényi csapaton átok ült, a legnagyobb helyzetekben sem tudott a kapuba találni, majd két súlyos játékvezetői tévedés eldöntötte a mérkőzést. A mérkőzés vége a játékvezető gyenge

teljesítményének köszönhetően majdnem botrányba fulladt. Herencsény sajnálhatja az elhullajtott pontokat, mert a mohoraiak egész mérkőzésen kétszer jutottak el a kapuig.

2008. április 13.

Herencsény SE–Karancsság Románo: 2–3 (1–2)

Góllövő: Juszti, Bobák

Jó: Juszti, Magos, Veszelka, Balázs, Kiss P.

A rangadót a győzelmet jobban akaró vendégcsapat nyerte meg a 90 percben lőtt góllal.

2008. április 20.

Csitár SE–Herencsény SE: 0–2 (0–1)
Csitár, 120 néző, góllövő: Bobák, Magos
Jó: Keresztúri, Magos, Tácsik, Kiss, Baranyai, Balázs

Összességében az egész csapat dicséretet érdemel lelkes győzni akarásért. A tartalékos herencsényi csapat a kiválóan játszó Keresztúri vezérletével akár nagyobb arányba is győzhetett volna.

2008. április 27.

Nagylóc–Herencsény SE: 2–10 (0–4)

Nagylóc, 80 néző, góllövő: Keresztúri 3, Magos 3, Bobák 2, Jusztri B. 2

Jó: Keresztúri, Juszti B., Juszti Sz., Magos, Kerekes, Kiss P.

Nehezen született meg az első gól, de aztán a herencsényi csapat magára talált és gondoskodott, hogy a szépszámmal elkísérő herencsényi drukkereknek ne keljen izgulni.

2008. május 04.

Herencsény SE–Ludányhalászi SE: 10–0 (5–0)

Herencsény, 200 néző, góllövő: Juszti 4, Keresztúri 2, Magos, Baranyai 3.

Jó: Keresztúri, Juszti, Magos, Tácsik, Baranyai.

A ludányi csapatnak addig volt esélye, míg nem kezdődött el a mérkőzés. A két csapat között több osztálynyi különbség volt. A herencsényi csapat igazi csemegével szolgált a nézőknek és parádés gólokat lőtt. Ezután keletkezett az a szurkolói mondás, hogy „a herencsényi csapat vagy 10-et rúg, vagy kikap”.

2008. május 11.

Nógrádmarcfal–Herencsény SE: 1–7 (0–3)

Nógrádmarcfal, 70 néző, góllövő: Bobák 3, Keresztúri, Magos 2, Baranyai

Jó: Keresztúri, Tácsik, Juszti Sz., Magos, Balázs, Kiss P., Bobák, Baranyai

Nógrádmarcfal nehezen adta meg magát időnként lelkesen és jól is játszottak, azonban ezen a napon Bobákot és Keresztúrit nem tudták semlegesíteni.

2008. május 18.

Herencsény SE–Csesztve SE: 4–0 (2–0)

Herencsény, 100 néző, góllövő: Keresztúri 2, Kalmár, Juszti Sz.

Jó: Keresztúri, Kalmár, Veszelka, Magos, Tácsik, Baranyai, Kiss

A rangadón a herencsényi csapat ragadta magához a kezdeményezést, és csak idő kérdése volt, mikor öröli fel a vendégeket. Keresztúri Tibor első parádés góla volt a HERENCSENYI CSAPAT 100. BAJNOKI GÓLJA!

Tabella:

1. Babcsán M.	92–21	53 pont
2. Karancsság-R	70–33	46 pont
3. Herencsény SE	103–23	44 pont
4. Csesztve	32–21	38 pont
5. Mohora	37–28	37 pont
6. Ipolyvece	43–47	31 pont
7. Ipolytarnóc	40–39	28 pont
8. Csitár	57–49	26 pont
9. Nógrádsípek	37–44	25 pont
10. Buják	35–40	24 pont
11. Ludányhalászi	20–65	12 pont
12. Nagylóc	23–102	8 pont
13. N. marcal	16–88	2 pont

Még egyszer a sportkör történetéről

Herencsény sportjának történetéről írt cikkből kimarad három ember akinek a Herencsényi SE fennállásának, működésének nagyon sokat köszönhet. Utólag is elnézésüket szeretném kérni!

Bucsánszki István hosszú éveken keresztül vezetete a sportegyesületet, sok sikeres bajnoki szereplést köszönhetünk neki. Korai halála 1994-ben mélyen leújtotta a csapatot.

Bucsánszki Csaba 1995-ben megmentette az egyesületet támogatásával, sokáig a csapat meghatározó embere volt.

Harmadik személy az örökifjú Gyurovics János, akit a faluban mindenki „Jasinak” ismer. Ezt a becenevet kiváló kapusteljesítménye után kapta. A csapatba kerülését követően aktívan vett részt a csapat társadalmi tevékenységében, köszönet érte!

Pifka Vencel

Apró hírek

Fonó:

Március 28-án a Duna Televízió forgatócsoportja Ízörzök című, tájegységek ételeit bemutató sorozatának egy epizódját forgatták a Fonóban. A gazdaszszonyok (Petrovecz Lászlóné, Szedlák Józsefné, Hovanecz Péterné, Horák Józsefné) olyan régi ételeket készítettek, mint a magaleves, a túrós és hagymás bukta. A filmfelvétel másnap Cseródi Gábor portáján folytatódott. Itt savanyú bab készült füstölthússal, valamint frentő és túrós lepény is került a kamera elé, illetve az asztalra. A finomságok Kosik Mihályné, Tácsik Jánosné, Kiss Sándorné, Bartus Mihályné keze munkáját dicsérik. A Duna Televízió hamarosan vetíti az itt forgatott filmet.

Főzzünk játszóteret!

Kérünk minden herencsényi háziasszonyt, hogy segítsen! A Delikát 8 csomagok vonalkódjának összegyűjtésével játszóteret nyerhetünk, ha a lakosság számarányához képest a legtöbb vonalkódot küldjük be. Kérjük, hogy ne vágják le a vonalkódokat, inkább adják át a kiürült zacskókat Dropka Péternének, Barkó Józsefnének, Bangó Zsanettnak, vagy dobják a Fonó postaládájába.

Régi történetek

A halászi tó titka

Furcsák vagyunk mi emberek! Vonzódunk az izgalmas történetekhez, miközben reméljük, hogy velünk nem fordulhat elő hasonló. Ezt használja ki a média a sajtó, távoli országok, földrészek katasztrófáit, döbbenetes eseteit tárva elénk. Nagypapáink idejében azonban az emberek még maguk gondoskodtak egymás szórakoztatásáról. Nem is akárhogyan! Gyönyörű családi és egyházi ünnepek tarkították a szürke hétköznapiakat, fonás, toll- és kukoricafosztás idején pedig borzongató történetekkel kötötték le egymás figyelmét. Kicsiny gyermekként vagy ötven évvel ezelőtt egy kukoricafosztás alkalmával magam is hallottam egy furcsa történetet. Mielőtt azonban belevágnék, fiatalabb olvasóimnak szólnom kell a kukoricafosztásról is.

A kukorica betakarítása bizony kemény munka volt a felnőttek számára, de mi gyerekek nagyon szerettük. Segítettünk a törésben, de izgalmasabb volt a sorok között nőtt tökök összegyűjtése. Este a pajtában, a fészer alatt, vagy az udvaron felhalmozott kukoricakupac fosztására összegyűlt a rokonság, szomszéd-ság. Bizony már hidegek voltak a ké-

sei órák, de a kukorica halomban jól bevacokoltuk magunkat. A kukorica kellemes meleget sugárzott, s mi gyermekek feszülten hallgattuk a felnőttek beszélgetését, meséit. Régi katonatörténeteket, kísértethistóriákat idéztek fel, amihez ideális környezetet teremtett az őszi ködből maga köré udvart varázsló holdvilág.

Egy ilyen holdvilágos, hideg estén eljött hozzánk kukoricát fosztani második szomszédunk, Vraszkó Mártonné Jusztin Mária is. Mari néni legendásan szorgalmas ember volt, senki nem tudott olyan gyorsan csipkét, szedret szedni mint ő, és a gombázásban sem vetélkedhetett vele senki. Akkor este egy történetet mesélt nagypapjáról, Jusztin Imréről, aki még az 1800-as évek közepén született.

Akkoriban a herencsényi gazdák fuvarozással egészítették ki szerény jövedelmüket. Rimaszombattól Vácig, Gyöngyöستől Losoncig jártak, olykor egy-két hétig is távol voltak. Híres fuvaros volt akkoriban Jusztin Imre is. Húszas éveiben járt, ilyen fiatalember számára – ahogy a palócok mondják – még a hegy is lejt. Egyszer – úgy a nagy kolerajárvány idején – losonci fuvarral bízták meg őt és két másik herencsényi gazdát.

Elfeledett ételeink

Sokféle palóc étel alapanyaga a krumpli. Leves, főzelék, édesség egyaránt készült belőle. *Barát Istvánné Kalmár Teréz* néni ajánlja a következő ételeket:

Savanyú krumplifőzelék

A megmosott kockára vágott krumplit feltesszük főni. Sóval, babérlevéllel, köménymaggal, fokhagymával fűszerezzük. Amikor megfőtt, rántást készítünk, amit paprikával megszórunk, tejjel felengedjük, berántjuk. Ha szükséges még habarást is tehetünk bele. Végül kevés ecettel savanyítjuk.

Tavasszal és nyár elején nem volt friss hús a háznál, csak a füstölt hússok. Így a savanyú krumplifőzelékbe is ez került. A füstölt oldalast belefőztük a főzelékbe, ettől jó ízt kapott. Aztán kivettük a húst, tojásban kisütöttük, és krumplival, salátával ettük.

Krumplilaska

A megfőzött krumplit áttörjük, majd kevés sóval és annyi liszttel, amennyit felvesz, tésztaává gyúrjuk. Vékonyra kinyújtjuk, és egyszerre akár 4–5 darabot is megsütünk, megpirítunk a masina tetején. Olvasztott libaszírral megkenjük. Aztán szilvalekvárral vagy borzaglekvárral megtöltjük, mint a palacsintát.

Lejegyezte: **Ambrózi Erzsébet**

Néhány nap múlva először Jusztin Imre, fáradságtól remegő, habosra izzadt lovai érkeztek meg gazdájuk nélkül. A kocsiroló hiányzott a kocsideszka, az utazóláda, a pokrócok, egyszóval minden, ami nem volt lerögzítve. Vagy ellopták, vagy útközben rázódhatott le. A család a legrosszabbra gondolva, kétségbe eseten tanakodott, hogy most mit tegyenek, amikor hazaértek fuvaros társai. Zavartan magyarázták fiatal feleségének Konten Teréznek, hogy a férjét Losonc óta nem látták, ők később indultak vissza. Még maradtak, mert lovaik fáradtak voltak, megabakoltattak, és ők is itt egy pohár bort.

Nehezen hitte Konten Teréz a történetet. Soha nem fordult elő, hogy szétváltak volna a fuvarosok, hiszen gyakran előfordult, hogy segíteni kellett egymáson. Imrének sem kellett sietnie. Nem tehettek mást, a fiatalasszony apósával elindult Losonc felé, hátha útközben megtalálják, vagy megbizonyosodnak sorsáról. Remélték, hogy sebesülten vagy betegen, de élve látják viszont.

Halásziig jutottak el, amely akkoriban még a mai öt kilométer hosszú Ludányhalászi önálló faluja volt. Ott tudták meg, hogy egy ismeretlen vízbefúlt embert találtak a halászi tóban, akit már el is temettek a falu költségén. Ahogyan leírták a halott ruházatát és vonásait, úgy tűnt, hogy nem kell tovább menniük. A friss sírt kiásatták, s megbizonyosodtak, hogy abban bizony Jusztin Imre nyugszik. Nem tudtak mást tenni, visszatemették, majd később sírkövet állíttattak neki. Még évtizedekig járt a család Mindenszentek idején a távoli faluba. A család megadta a halottnak a végtisztességet, de nem találtak választ arra, hogy miként került a tóba a tetterős, életvidám fiatalember.

Konten Teréz nem ment újra férjhez. Gyakran vallatta a fuvarosokat, hogy mondják el, hogy mi történt valójában. Érezte, tudta, hogy ők többet tudnak, mint amit mondanak.

– Addig nem fogok meghalni, amíg meg nem tudom az igazságot! – mondta nekik, de azok bizonygatták, hogy amit tudtak, elmondták.

Szálltak az évtizedek, az özvegy megöregedett, közeledett az utolsó órája. Már egy hete haldoklott, kínja-

iról tudott az egész falu. Az egyik este kopogtak az ajtón. A két egykori fuvaros állt a küszöbön őszen, megtörtén. Amint a haldokló ágyához értek, az kinyitotta a szemét, kérdően rájuk nézett.

– Azért jöttünk Teréz, hogy elmondjuk, mi történt a halászi tónál. – szolt az egyik fakó hangon. – A losonci fogadóban mindhárman együtt voltunk. Miközben ettek a lovak, mi iszogattunk. Talán egy kicsit többet is, és elkezdtünk kérkedni, hogy kinek jobbak a lovai. Fogadást kötöttünk, hogy aki először ér a halászi tóhoz, azé lesz mindhármunk fuvarért kapott pénze. Imre ért oda először, már gúnyos mosollyal várt ránk.

Valami megszállt minket, és megöltük őt. Miután agyonütöttük, élettelen testét feltettük a kocsi, és a lovakat behajtottuk a tóba. Azt hittük, hogy a kocsi lehúzza őket a mélybe, de tényleg jó lovai voltak, kivergődtek a vízből, és riadtan elvágattak Herencsény felé. Mi akkor döbbenünk rá, hogy mit követtünk el, de már nem tehattük meg nem törtéنتé a szörnyűséget. Megfogadtuk, hogy mindig egyformán beszélünk, ha erről kérdeznak. Be is tartottuk a fogadalmunkat, könnyen becsaptuk a törvény embereit, de téged nem tudtunk. Most azért jöttünk hozzád, hogy bocsáss meg nekünk!

– A lelmem mélyén mindig tudtam, hogy ti öltétek meg, – mondta elhaló hangon – minden nap eszembe jutottatok, haragudtam rátok, de most megbocsátok nektek, talán az Égi Bíró is megbocsát!

A késői látogatók könnyes szemmel, de megkönnyebbülten mentek haza. Hajnalban megkondult a lélekharang, Konten Teréznek már nem kelt fel a nap.

Jusztin Imre története azon a holdvilágos estén belevésődött az emlékezetembe. Olyan furcsa, olyan regényes volt, hogy csak mesének tekintettem. Közül ötven év múlva Petra lányom a diplomamunkáját írta. Érdekes témát választott: névadási szokások Herencsényben. Az anyaggyűjtéshez Vagyóczky József tiszteletadó úr segítségét kérte, aki a rendelkezésére bocsátotta az anyakönyveket, amelyeket 1746 óta vezetnek a herencsényi plébánián. Mivel

már az anyakönyveket Cserhátalápon őrzik, autóval gyorsabb volt az út, elkísértem lányomat az adatgyűjtéshez. Ilyenkor segitettem neki magam is, lapozgattam a megsárgult iratokat.

Különös érzés többszáz éves lapokat forgatni, rég elporladt emberek keze írását olvasni. Belepillantottam a halotti anyakönyvekbe is. Feltűnt, hogy 1873 augusztusában és szeptemberében több mint száz ember halt meg Herencsényben és Surányban. (Akkor Surány anyakönyvezését is a herencsényi pap végezte.) Ekkor volt az utolsó kolerajárvány. Ahogy lapozgattam, egyszer csak egy bejegyzésen akadt meg a szemem: *Jusztin Imre, élt 27 évet, belefulladt a halászi tóba. Ott van eltemetve.*

A történet, amit én meséneket hittem igazgá vált. Mari néni azon az estén elárulta a gyilkosok nevét is, de én azt nem írhatom le, mert utódaik itt élnek közöttünk. Talán azon a nehéz, megbocsátó estén a Jóisten is semmissé tette bűnüket, mert bizony sok álmatlan éjszaka vezetett Konten Teréz küszöbéig. Akkoriban még a gyilkosok is jobbak voltak, mert tudták, hogy nem azért tilos a másik ember életét elvenni, mert börtön jár érte, hanem mert az bűn. Aki pedig tudja, hogy bűnt követett el, az már közelebb került a megbocsátáshoz.

Pekár István

APRÓ HÍREK

Könyvtár

Községünkben elkezdődött a könyvtárfelújítás, a munkálatok májustól augusztusig tartanak. Új környezet és könyvvállomány várja majd az olvasni, művelődni vágyókat. A könyvtár melletti felújítják a régi Ifjúsági Klubot is. Ide költözik a Teleház, így együtt látogatható majd a két intézmény. A könyvtár a régi könyvei egy részét darabonként ötven forintos áron kiárulítja, várják a vásárlókat!

Óvoda

Ballagásra és tanévzáróra készülnek a herencsényi óvodások. Június 1-én három nagycsoportosunk ballag el az óvodából, és kezdi el iskoláséveit.

Június 2-től július 7-ig az óvoda bezár, kezdődik a nagytakarítás és a nyári szünet.

Iskola

Április 2-ára a Vöröskereszt véradást szervezett az iskolában. A szervezés eredményes volt, a vártnál többen jelentkeztek vért adni.

A közelmúltban 3 darab, PET palackok zsugorítására szolgáló készüléket szereztek be, nagymértékben hozzájárulva ezzel a hulladék újrahasznosításához, a tanulók környezettudatos neveléséhez. A palackokat a diákok beviszik az iskolába, zsugorítják, majd az összegyűlt mennyiséget továbbítják a feldolgozására alkalmas helyre.

Áprilisban őket ünnepeljük!

Május 2-án	35 éves	Farkas János	Akácfa u. 3.
Május 8-án	45 éves	Kalmár Lászlóné Szabó Mária Klára	Kossuth u. 188.
Május 10-én	70 éves	Kerekes János	Hunyadi u. 10.
Május 12-én	5 éves	Kalányos Zsolt	Petőfi u. 37.
Május 13-án	45 éves	Mészáros Istvánné Szalai Gizella	Kossuth u. 2.
	50 éves	Lukácsné Bartus Katalin	Hunyadi u. 12.
	85 éves	Kalmár Istvánné Mészáros Mária	Szécsényi u. 7.
Május 22-én	35 éves	Stir Sándorné Csonka Mária	Rákóczi u. 7.
Május 25-én	70 éves	Kiss Mihályné Kmeti Ilona	Petőfi u. 38.

*Isten éltesse Mindannyiukat!***Aranylakodalom!****50 éve**

esküdött örök hűséget egymásnak

Tácsik János és Dropka Rozália
(május 3.)**Koplányi Antal és Bacskó Margit** (május 10.)
Jusztin János és Keresztúri Erzsébet (május 17.)**25 éves évfordulóját, ezüstitakodalmát**

ünnepli május 14-én

Kosik Mihály és Pénzes Erika

*Köszönöm Neked,
Hogy megosztod velem
Az életem.
Köszönöm, hogy melletted
Nem kopott meg a szerelem,
És köszönöm,
Hogy most már mindig
Velem leszel.*

SzületésMájus 9-én megszületett
Jávor Ambrus.

*Szüleinek, Barsi Boglárának és
Jávor Károlynak sok örömet és
boldogságot kívánunk harmadik
kisgyermekük születéséhez.*

Megkérdeztük olvasóinkat

Eladhatók lennének-e a helyben megtermelt, előállított, házi jellegű élelmiszerek (lekvárok, szörpök, savanyúságok, jó minőségű kolbász, szalonna), vagy kézműves termékek (fonott kosarak, népviseleti ruhadarabok, hímzések stb.)?

Tácsik Jánosné:

Mi, herencsényiek mindig sokféle lekvárt főztünk, mert a szilva mellett megtermelt a málna, a ribizli, a meggy, a barack is. Szerintem vállalkoznának az emberek ilyesmire, mert a házi lekvárnál nincs finomabb. Sőt a bodzából készült borzaglekvárt máshol nem is nagyon ismerik. Ilyen ételféleségek, esetleg tojás, bab biztosan eladható lenne, ha lenne rá szervezve egy vevőkör. Az a tapasztalatom, hogy a hímzett dolgok iránt nincs érdeklődés. Én már próbáltam eladni ilyesmit, nem nagyon kellett. Nem érdekli ez manapság az embereket.

Perjési Attila:

Szerintem igen. Nemcsak a turistáknak, az idelátogató vendégeknek, hanem saját magunknak is! Nem kellene Gyarmatra utazgatni a jó minőségű élelmiszert, ha helyben is hozzá tudunk jutni. Ha a falu központjában, egy frekvenciált helyen helyi piacot tudnánk kialakítani, ahová egy adott napon bárki elvihetné a porté-

káját, biztos helyet találnának a helyi árusok is, de más falvakból is eljőnének árulni gyümölcsöt, tejet vagy bármit. Babot, mákot, diót előre ki-mérve, szépen, akár kis vászonzsákba csomagolva biotermékként el lehetne adni. Virágokért, palántákért sem kellene a gyarmati piacra menni, mi is tudunk szép palántákat nevelni. Erre nagyon jó példák vannak. Vanyarcon, Bercelen vagy például Heréden minden héten van piac, pedig alig nagyobb települések Herencsénynél. Én azt tapasztalom, hogy nagy igény van a turisták részéről helyi ajándéktárgyakra. Ilyenekkel mi nem tudunk szolgálni, pedig egy kis ajándékolt jól megélné. A rimóciak készítették ilyeneket: pólókat, csokoládét, bort rimóci címkével, és ebből nagy bevételük volt. Felénk is egyre több biciklis, motoros túrázó jár, mi is tudnánk ilyeneket árusítani. A helyi népviseletet népszerűsítendő, akár még népviseletes babákat is lehetne készíteni.

APRÓ HÍREK**Iskola**

Március 30-án országos akció részesei voltak a cserhátsurányi iskola tanulói. Az „Élőlánc a futásért” akció keretében Cserhátszentivántól Magyarnándorig teljesítették a távot. A kiskolák megmentésére indított mozgalom szikrája Cserhátsurányból ered, s folytatása annak a tanácskozásnak, amelyet az ősszel a Tessedik Sámuel Általános Iskolában rendeztek. Ennek lezárása volt az a futólánc, amely az ország keleti részéből indult, s a Parlamentnél ért véget. A küldöttség, melynek tagjai voltak a gyerekek is, átadta az összegyűjtött petíciókat Szili Katalinnak és Lezsák Sándornak, akik ígéretet tettek arra, hogy a következő évtől a kiskolák finanszírozását az infláció mértékével is megemelve a 2005-ös év szintjére emelik.

kedőn mérték össze tudásukat a gyerekek. Nagy eseménynek számított a Médiatudorok Találkozója, amelynek keretében a MTV munkatársai a hírszerkesztés rejtelmeibe, a hírolvasók, bemondók munkájába nyújtottak bepillantást, sőt a gyerekek kipróbálhatták magukat ezekben a szerepkörökben. A második napon számos sporteseményt bonyolítottak: kispályás labdarúgás, tollaslabda-verseny, duatlon verseny és gyalogló verseny résztvevői lehettek. Ezek összesítéséből hirdették az abszolút győztest: A Tessedik Kupát az I. helyezett balassagyarmati Kiss Árpád Általános Iskola nyerte, II. helyezett a cserhátsurányi Tessedik Sámuel Általános Iskola, III. helyezett a magyarnándori Általános Iskola, IV. helyezett a balassagyarmati Dózsa György Általános Iskola lett.

Az erőemelők által rendezett Megyei Diákolimpiára az iskola is benevezett. Óriási sikernek könyvelhetjük el, hogy fekvőnyomásban a megyei III. helyet sikerült megszerezniük, így jogot szereztek az országos döntőn való részvételre. 16 induló iskola közül csak középiskolák előzték meg a Tessediket! A korcsoportjukban elsők lettek: Kremncsán Valentin és Rácz-Kökény Pál.